

TADEUSZ BUCZYŃSKI

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Sap. Tadeusz Buczyński, 20 lat, spawacz, kawaler; 11 Baon Saperów Kolejowych, kompania warsztatowa.

2. Data i okoliczności zaareztowania:

Aresztowany zostałem 9 stycznia 1940 r. z rodzicami za służbę ojca, funkcjonariusza Lasów Państwowych.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Wywieziono nas w nowosybirską *obłast*, cisulski [tisulski] rejon, posiołek Gramatucha. W pierwszym dniu po przyjeździe zmuszono nas do pracy przy wydobywaniu złota.

4. Opis obozu, więzienia:

Posiołek nasz leżał w górach, osobno od ruskich ludzi. W małym mieszkaniu, co słońko przez ściany przechodziło, mieszkało po pięć rodzin.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Było nas 107 rodzin, samych leśników Lasów Państwowych, z tego dwa procenty [stanowili] prawosławni. Wzajemności nie było, bo dwóch ludzi swołocz sowiecka kupiła jeszcze w Polsce swą propagandą i oni robili całe zamieszanie i mścili się na Polakach w każdym miejscu. Donosili każdy ruch Polaka do władzy sowieckiej. Jeden umarł – Żeć, a Antoni Tyszkiewicz przyjechał do Buzułuku, chcąc się dostać do armii polskiej i tam go nie przyjęli, bo miał już przez nas wystawioną doskonałą opinię.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Życie grobowcowe, dzień spędzano w lochach podziemnych, [człowiek] cały [był] mokry [od] błota i wody [podczas] wydobywania złota. Norma nie do wykonania, wyżywienie: kilogram chleba dziennie i jakieś półtora kilograma kaszy pszennej na miesiąc. Wynagrodzenie przy wyrobieniu normy zaledwie starczyło na wykupienie tego chleba.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

NKWD [było] bandycko usposobione do każdego Polaka i wciąż nam mówiło, żeśmy przywiezieni na zmarnowanie i wytępienie polskiego potomstwa.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomocy lekarskiej żeśmy nie mieli, dziesięć procent ludzi wymarło z głodu i przepracowania (nazwisk nie pamiętam).

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z krajem żeśmy mieli listowną.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zostałem zwolniony w ostatnich dniach sierpnia i [z odpowiedzi] na depeszę, którą posłaliśmy w pierwszym dniu po zwolnieniu do poselstwa w Moskwie, dowiedziałem się, gdzie się mam stawić, aby uciec z trumny.

Dostałem się do Buzułuku bez żadnej pomocy sowieckiej, a jeszcze utrudniali na wyjeździe.

Miejsce postoju, 12 marca 1943 r.